

Dierendiefstal en -mishandeling op kinderboerderijen

Kinderboerderijen en dierenweides vervullen met name in stedelijke gebieden een belangrijke en waardevolle rol. Helaas verschijnen er zo nu en dan berichten de media over diefstal en mishandeling van dieren op kinderboerderijen. Dit lijkt niet een op zichzelf staand probleem, maar eerder een gevolg van een breder maatschappelijk probleem. [RTL Nieuws](#) heeft in samenwerking met de vSKBN een inventarisatie gemaakt onder kinderboerderijen uitgezet om dit probleem kaart te brengen.

De vragenlijst werd ingevuld door 72 kinderboerderijen en dierenweides uit heel Nederland. Deze boerderijen zijn bij elkaar goed voor ruim 3,6 miljoen bezoeken per jaar.

Diefstal van dieren

Bij 27 kinderboerderijen zijn in de afgelopen 5 jaar dieren gestolen. Het gaat in totaal om circa 100 dieren. Meestal zijn het kleine dieren die worden gestolen, zoals konijnen, kippen en cavia's maar soms worden ook grotere dieren zoals geiten en schapen gestolen.

Diersoort	Aantal keer genoemd
Kippen en ander pluimvee	11
Konijnen	10
Cavia's en kleine knagers	8
Schapen	4
Siervogels en papegaaien	4
Watervogels	3
Geiten	2

Dader onbekend

In de meeste gevallen is de dader onbekend. In enkele gevallen was er wel een vermoeden van de dader, maar onvoldoende bewijs om dit aan te tonen.

Bij slechts 4 kinderboerderijen werd de dader gepakt. Hierbij ging het in drie gevallen om bezoekers die graag een huisdier wilden. Twee dadertjes waren minderjarig.

Omdat de meeste daders niet gepakt werden, kunnen de kinderboerderijen alleen maar gokken waarom de dieren gestolen zijn. Hieronder de vermoedelijke redenen:

Reden	Aantal keer genoemd
Lieve, leuke (jonge) dieren	5
Consumptie	5
Vanwege de waarde	4
Mooie dieren	3
Onbekend	10

Helaas is het lot van de gestolen dieren niet altijd rooskleurig te noemen. Enkele dieren werden later wel terug gevonden, soms levend en soms dood. Het lot van (te) jonge konijnen en cavia's is onzeker: sommige dieren hadden nog de zorg van moeder nodig. Van de meeste dieren werd nooit meer wat vernomen.

Schade

Bij de schade wordt niet alleen de financiële schade genoemd, maar ook emotionele schade. Zeker als het om geliefde dieren gaat die plots verdwenen zijn. Daar komen ook de zorgen bij over het leed dat de dieren mogelijk is aangedaan.

In euro's kan de schade hoog oplopen als de dieven ook de hekwerken of volières hebben gesloopt om bij de dieren te komen. Ook moesten er soms rigoureuze veiligheidsmaatregelen genomen om herhaling te voorkomen.

Mishandeling van dieren

De afgelopen vijf jaar werden er op 12 kinderboerderijen dieren mishandeld. Het gaat in totaal om circa 30 dieren. Bij de meeste boerderijen betreft het een incident.

Een enkele kinderboerderijen noemt als terugkerend probleem het dumpen van (verwaarloosde) dieren, bezoekers die dieren opjagen, slaan of schoppen, kinderen die een konijn laten vallen of jongeren die de stallen open zetten. Ook werd er twee keer een schaap doodgebeten door een hond.

Incidenten die genoemd werden:

- Schaap in weide ritueel geslacht en meegenomen.
- Doodknuppelen van 6 konijnen.
- Slachten en opeten van 2 kippen.
- Inbraak waarbij 2 herten ontsnapten en vervolgens gewond raakten.
- Geitje dat het water in was gejaagd en verdronken en 2 ganzen die onthoofd waren.
- Schapen bestookt met vuurwerk (brandwonden).
- Koeien door de omheining gejaagd met een quad.
- Jeugd die om het park hangt en stenen gooit naar de dieren en mogelijk sigaretten uitgedrukt heeft (wondjes en brandplekken).

In de meeste gevallen kwamen de dieren met lichte verwondingen en de schrik vrij. Circa 12 dieren werden in de afgelopen 5 jaar dusdanig (opzettelijk) mishandeld met de dood tot gevolg.

Daders

Als de daders bekend zijn, blijkt het vaak te gaan om 'baldadigheid' of jeugd/jongeren die niet altijd beseffen wat de gevolgen kunnen zijn van hun gedrag. Eén keer wordt genoemd dat de dader 'niet goed bij zijn hoofd' is. Die dader is ook opgepakt. Het ritueel slachten wordt twee keer als mogelijke reden genoemd.

Veiligheidsmaatregelen

Door 56 kinderboerderijen (78%) zijn maatregelen genomen om (dieren)diefstal of mishandeling te voorkomen. Bij de overige kinderboerderijen (22%) hebben zich geen incidenten voorgedaan.

De volgende maatregelen werden genomen:

Terrein

- Beter/hoger/ ander hekwerk (31x genoemd)
- Ophangen van beveiligingscamera's (25x genoemd)
- Alarminstallatie installeren en beveiliging (6x genoemd)
- Bedrijfswoning op het terrein (2x)
- Aanwezigheid van een hond (2x)
- Het installeren van een bouwlamp met bewegingscensor
- Beter verlichting
- Meer camera's of nepcamera's ophangen (3x)
- Mogelijkheid om thuis camera's te bekijken
- De kinderboerderij is omringd door sloten (3x)
- Dichtbegroeide struik met dorens
- De hekken rond de stadsboerderijen zijn niet hoger dan ca. 1.30 m. Ondanks deze hoogte gebeuren er eigenlijk geen vervelende zaken met de dieren. Door deze overzichtelijkheid (ook geen hoge bossages) hebben buurtbewoners beter overzicht en voelen zich makkelijker geroepen om te reageren
- Alarmnummer in toegangsvitrine (voor bezoekers: in geval van nood dit nummer bellen)

Dierverslijven

- Alle hekken rond de weilanden zijn met een extra slot beveiligd, zodat er geen dieren losgelaten kunnen worden.
- Sloten op de hokken (3x)
- Cavia's zijn gehuisvest in een grote bak met hier overheen een hekwerk om diefstal te voorkomen.
- Konijnen kunnen overdag naar buiten, maar buiten openingstijden wordt de uitloop afgesloten en zitten ze binnen.
- Dieren achter slot en grendel als de kinderboerderij gesloten is (3x)
- Schrikdraad bij de pony's
- Publiek niet meer bij bepaalde dieren laten

> > Lees verder op de volgende pagina

Personeel

- Onder openingstijden meer vrijwilligers / personeel aanwezig (3x)
- Gesloten als er onvoldoende vrijwilligers/vakbekwaam personeel is (2x)
- Publieksmedewerkers die opletten tijdens de openingstijden of alles goed verloopt.
- Instructie aan de dierverzorgers hoe om te gaan met lastige bezoekers.

Omgeving

- Buurtpreventie en sociale controle. Buurtbewoners houden de boel goed in de gaten. Kinderboerderij is in een wijk gelegen. (14x)
- Goed contact met wijkagenten. Hierdoor maken ze vaak een extra rondje langs de kinderboerderij (preventief).

Kosten

De daders worden bijna nooit gepakt zeggen de kinderboerderijen, die extra veiligheidsmaatregelen nemen vanwege de diefstallen. En dat kost de kinderboerderijen, die vaak afhankelijk zijn van donaties, duizenden euro's voor extra hekken en beveiligingscamera's.

Voorkomen is beter dan genezen

Elk geval van mishandeling, doden of diefstal van (kinderboerderij)dieren is er natuurlijk één teveel. Daar staat wel tegenover dat deze kinderboerderijen bij elkaar de afgelopen vijf jaar zo'n 18 miljoen bezoekers hebben ontvangen en ruime openingstijden hebben.

Dierendiefstal

In Nederland zijn er ruim 500 kinderboerderijen en dierenweides die jaarlijks tussen de 25 en 30 miljoen bezoeken ontvangen. Veel van deze locaties zijn gelegen in een stad, vaak in of bij een woonwijk. In Nederland worden bij de politie jaarlijks ruim 300.000 meldingen gedaan van diefstal. Het is bijna onontkoombaar dat ook op kinderboerderijen gestolen of ingebroken wordt, ondanks alle veiligheidsmaatregelen. In de meeste gevallen worden er geen dieren gestolen.

Mishandeling van dieren

Er zijn geen getallen bekend van het aantal gevallen van dierenmishandeling per jaar. Op kinderboerderijen heeft men met name te maken met de volgende daders:

- Onwetende daders: vooral jonge bezoekertjes die achter de dieren aanrennen, ze slaan of laten vallen. Vrijwel elke kinderboerderij heeft hiermee te maken. Hierbij is geen echte opzet in het spel.
- Jeugd/baldadigheid: jongeren die in groepen uit verveling of baldadigheid bijvoorbeeld stenen of blikjes naar dieren gooien of hekken open zetten. Deze mishandelingen kunnen vervelende gevolgen hebben.
- Psychische stoornis: bij de meest ernstige gevallen van mishandeling gaat het om (meestal een mannelijke) dader met een psychische stoornis. Een dergelijk voorval deed zich recent voor op de kinderboerderijen in Assen.

Maatregelen

Het doel van de kinderboerderij is het in contact brengen van mens en dier. De dieren altijd achter hoge hekken opsluiten is dan ook geen optie. In praktijk vindt een deel van de diefstallen onder openingstijden plaats, hierbij gaat het met name om diefstallen van kleine dieren (konijnen, kippen, knaagdieren). Op vrijwel alle kinderboerderijen is daarom onder openingstijden altijd minimaal één vakbekwaam medewerker (of vrijwilliger) aanwezig.

Ook heeft bijna 80% van de kinderboerderijen veiligheidsmaatregelen genomen om (dieren)diefstal, vandalisme en mishandeling buiten openingstijden te voorkomen. Bij de overige 20% hebben zich geen incidenten voorgedaan.